

ANDREAS SKOLLEVOLL:

Tjeneste av mennesker — blant mennesker — for Kristus

I månedens kronikk i siste nummer tok sokneprest Skollevoll for seg den teologiske bakgrunn for diakonien. I resten av foredraget, som kronikken er hentet fra, går han inn på motiveringsgrunnlaget for det diakonale engasjement.

Diakoni har vi tidligere definert som tjeneste av mennesker blant mennesker for Kristi skyld. Og det kunne være fristende i denne forbindelse å si noe om de forutsetninger som subjektivt må være til stede hos den enkelte når det gjelder grepethet av og hengivenhet til den Herre Kristus.

Hvor disse forutsetninger mangler, der blir den diakonale innsats, om den skjer i menighetsregi aldri så mye, ikke noe annet enn sosiale aktiviteter. Mens det å være Kristi tross, i diakonal tjeneste for andre, er ensbetydende med at man lar Kristi sinn være i seg, (Filipp 2,5), slik at kjærlighetsilden fra hans eget hjerte kan oppleves som menneskelig varme av dem man yter sin tjeneste. Også i den diakonale tjeneste må det være rett å si at «Kristi kjærlighet tvinger oss», (2. Kor. 5, 14). Og der kunne det være *mye* å si når det gjelder motiveringsgrunnlaget for diakonalt engasjement.

Men egentlig er vel ikke det vår oppgave nå. Det er diakoniens *teologiske* begrunnelse vi her befatter oss med. Og da må vi, om det er riktig at diakoni er tjeneste blant mennesker for Kristi skyld, prøve å klargjøre for oss selv og for andre hvilke konsekvenser det får for diakonien at det finnes et budskap, en *teologi*, om Kristus.

I dette budskapet om Kristus er der, så vidt jeg kan se, tre kjernepunkter som er av stor interesse for vårt anliggende: nemlig — *inkarnasjonen, oppstandelsen og den esjatologiske forløsning.*

Inkarnasjon.

Det er naturlig at vi nevner inkarnasjonen først. Og la oss gjøre det med et sitat fra biskop Bjarne Skards bok med samme tittel: «Det er klart at for den som nå engang deler den (nemlig bekjennelsen til Kristi komme i kjød), må inkarnasjonen i samme øyeblikk være realiteten over alle realiteter, som med hensyn til grunnleggende betydning overhodet ikke kan overbys. Intet i den krist-

ne tro kan ha basis utenfor inkarnasjonen. Intet kan være viktigere eller like viktig. I og med at Kristus kom, og kom som han gjorde det, er på sett og vis alt sagt. Takken for «all din fødsels glede» må etter sakens natur være takken som omfatter det hele, — som tekstene på Maria budskaps dag spenner fra de eldste profetier til endetidens nye himmel og jord.» «Inkarnasjonen», s. 12-13).

«Ordet ble kjød», (Joh. 1,14). «Dette uttrykk er ikke tilfeldig valgt», skriver biskop Skard videre i sin bok. «Det betyr ikke i og for seg legemet, men omfatter også det. Det betyr *mennesket*, som individ og som slektsvesen, mennesket med kropp og sjel, ikke en del av det, men mennesket i sin totalitet (homo perfectus), som det både etter sin synlige og usynlige side fremgikk av Guds skapervilje.» («Inkarnasjonen», s. 15).

Vi trenger for så vidt ikke å nevne flere skriftsteder. Vi vet at mange flere finnes. Men la oss bare ta med et fra Hbr.brevet: «Derfor sier han (Kristus) idet han treder inn i verden: Offer og gave ville du ikke ha, men et *legeme* laget du for meg; brennoffer og syndoffer hadde du ikke lyst til. Da sa jeg: Se, jeg kommer — i bokrullen er det skrevet om meg - for å gjøre, Gud, din vilje.» (Hebr. 10, 5-7). - I dette ligger også innesluttet at den menneskeverdne Guds Sønn - til vår frelse - har måttet *lide* i kjødet, (1. Pet. 4,1) sammen med oss og til beste for oss, ja — i stedet for oss.

Det er klart at denne tro på Kristus må få konsekvenser for vårt menneskesyn og vår tjeneste blant mennesker.

Og jeg tillater meg i denne forbindelse bare å ta med et lite Luthersitat fra en av hans juleprekener: «Den som rett kan fatte dette i sitt hjerte, han kan ikke annet enn for det kjøds og blods skyld som sitter hos Guds høyre hånd, elske alt kjød og blod på jorden og ikke bli vred på noe menneske. For Kristus, vår Gud, født som barn, er i stand til å gjøre alle hjerter glade og kjærlige.»

Oppstandelse.

I forlengelsen av dette «Kristi komme i kjød» ligger *oppstandelsen*, Kristi legemlige oppstandelse.

Det er nemlig oppstandelse i denne konkret-historiske forstand evangeliet forkynner. Så er dette forstått i evangelietskriftene, (kfr. Lk 24, 37-42 og Joh. 20, 21-28), og slik fremstiller også Paulus saken, (kfr. 1. Kor. 15,5-8 sammenholdt med v. 12-20).

Oppstandelsesunderet er ingen tilfeldighet eller et tillegg til «kjødspåtakelsen». Det er en følge av den. Og dermed blir det egentlig samme sak det dreier seg om både i inkarnasjonen og i oppstandelsen: nemlig å frelse mennesket i dets totalitet, som ånds-legemlig vesen.

Derfor blir også alt det i Jesu liv og virksomhet som befinner seg mellom krybben og den tomme graven, inklusive hans helbredende og undergjørende gjerninger, ikke å betrakte som en uvesentlig parentes, men som en nødvendig og foregripende del av den frelse han er kommet for å gi mennesket del i. Det er ikke bare sjelen som skal bli frelst, men legemet også.

Den esjatologiske forløsning.

Følgelig ligger, i samsvar med Jesu eget ord og den apostoliske forkynnelse, (kfr. Joh. 6, 39-40 og 1. Kor. 15, 20-23), *den esjatologiske forløsning* naturlig og saksnødvendig i forlengelsen av både inkarnasjon og oppstandelse: «Men nu er Kristus oppstanden fra de døde og er blitt førstegrøden av de hensovede», (1. Kor. 15,20): «Kristus er førstegrøden; deretter skal de som hører Kristus til, levendegjøres ved hans komme.» (1. Kor. 15,23).

I Romerbrevet skriver Paulus at «vi stunder etter vårt barnekår, vårt legemes forløsning.» (Rom. 8, 23). Hvilket ifølge sammenhengen ikke kan bety å bli forløst fra legemet. Nei, det dreier seg om en forløsning som gjelder også for legemet, nemlig forløsning fra trelldommen under forgjengeligheten. Rom. 8, 21). Tanken finnes nærmere utdypet i 1. Kor. 15, 42 ff:

«Så er det og med de dodes oppstandelse. Det såes i forgjengelighet, det oppstår i uforgjengelighet; det såes i vanære, det oppstår i herlighet; det såes i skrøpeligheit, det oppstår i kraft; der såes et naturlig legeme, der oppstår et åndelig legeme. Så visst som det gis et naturlig legeme, gis det og et åndelig legeme.» (v. 42-44). — «Se, jeg sier eder en hemmelighet: Vi skal ikke alle hensove, men vi skal alle forvandles. - For basunen skal lyde, og de døde skal oppstå uforgjengelige, og vi skal forvandles.» (v. 51-52).

Samme syn gir Paulus uttrykk for i Filipp 3, 20-21: «For vårt rike er i himlen, og derfra venter vi og den Here Jesus som frelser, han som skal forvandle vårt fornedreleslegeme, så det blir likt hans herlighetslegeme, etter den kraft hvormed han og kan underlegge seg alle ting.»

Først da er alle ting gjenopprettet. (Acta 3,21). Det er blitt «en ny himmel og en ny jord», (Apok 21,1), hvor Gud «skal tørke bort hver tåre av deres

øyne, og døden skal ikke være mere, og ikke sorg og ikke skrik og ikke pine skal være mere; for de første ting er veket bort, » (Apok 21,4).

Mot denne definitive, esjatologiske frelse er vi underveis. Og underveis forsøker vi allerede her å realisere Guds gode vilje til frelse, i tjeneste for dem som vår Herre Kristus har gjort seg til ett med ved sitt komme i kjød, og gjort til kandidater til evig liv og uforgjengelighet ved oppstandelsen fra de døde. «Vi er altså satt inn i en kamp», uttaler tidligere forstander ved Menighets-søsterhjemmet, sokneprest Peter Lundh, i et bibelforedrag om «Diakonien bibelske begrunnelse», vi er æret med tilnavnet Guds medarbeidere, (1. Kor. 3,9). Denne kamp har kosmiske dimensjoner, men der vi går i det daglige skal vi vite: Vi er en del av Guds frelsesplan for verden.»

Og for egen regning føyer jeg til:

Vi har i denne tjeneste hos Ham, som ble kjød og oppsto legemlig fra de døde, lært å se stort på det *hele* menneske, også dets legemsside. Det gjelder vårt legeme som trell for Kristus i diakonal tjeneste blant våre medmennesker, (kfr. Rom. 1, 1 sammenholdt med Rom. 12, 1): Det gjelder også deres legemer som vi tjener blant og som, tross skrøpeligheit og forgjengelighet, er kalt til noe så stort som å være et tempel for den Hellige Ånd allerede her, (kfr. 1. Kor. 6, 19), og til å bli lik Kristi herlighetslegeme på oppstandelsens dag, (kfr. Filipp. 3, 21).

Faller dette syn på tjenesten bort, da faller igrunnen alt; i hvert fall det viktigste av det som har med diakoniens *teologiske* begrunnelse å gjøre.

Ånye medlemmer

I sommer har vi fått innmelding fra følgende: Anna Helene Johnsen, Oslo, Agnar Meling, Stig Winsnes, Trondheim, Reidun Hauge, Oslo, Jan Ove Slettebø, Oslo, Vidar Kåre Håseth, Oslo, Berit Ekelund, Oslo, Dag Fjeld, Oslo, Rolf Asbjørn Lund, Stavanger, Martin Atle Prebent Eldholm, Bergen, Arnulf Myklebust, Oslo, Ole Johan Grønstøl, Eina, Osvold Gilje, Oslo, Rolf Heimdal, Oslo, Anne Lise Grøndahl Yggeseth, Oslo. Åge W. Mathisen, Fredrikstad, Gunnar Steinmoen, Stokke, Norvald Osen, Kyrkjebø, Jan Tellef Raustøl, Drammen, Svein Gäute Hetland, Hobøl, Inger Wirstad, Oslo, Hans Enger, Dokka, Kjell Seth Rennesund, Oslo, Kjell Hogstad, Oslo, Hans Konrad Hosen, Hølen.

Vi ønsker velkommen til fellesskap og samarbeide.